

UJĘCIA DEFINICYJNE WIELKIEGO RESETU

Ujęcie definicyjne Wielkiego Resetu może mieć w punkcie wyjścia dwojaki charakter: a) sprawozdawczy – przywoływać sformułowania odnalezione w źródłach pisanych i wypowiedziach ustnych – albo b) rekonstrukcyjny – polegać na kompilacji sformułowań odnoszących się do obserwowanej i komentowanej rzeczywistości przebudowy świata. W ujęciu sprawozdawczym, według słów oficjalnych inspiratorów i popularyzatorów Wielkiego Resetu Klausa Schwaba i Thierry’ego Mallereta, zawartych w książce *COVID-19: The Great Reset*, jest on: „próbą zidentyfikowania i rzucaenia światła na nadchodzące zmiany oraz wniesienia skromnego wkładu w określenie, jak może wyglądać ich bardziej pożądana i zrównoważona forma”¹. Na podstawie tych słów oraz z uwzględnieniem szerszego kontekstu należałoby podjąć próbę zinterpretowania, czym realnie i formalnie miałyby być Wielki Reset. Z kolei w ujęciu rekonstrukcyjnym pojawia się możliwość generalizacji tego rodzaju wypowiedzi wielu autorów i przedstawienia najbardziej typowych ujęć definicyjnych.

Przyjmując tę drugą metodę, rozpocząć można od stwierdzenia, że Wielki Reset to określenie stosowane w światowej publicystyce ekonomicznej, politycznej i technologicznej na oznaczenie podejmowanych od dziesiątek lat wysiłków globalizacyjnych oraz towarzyszących im przeobrażeń na skalę cywilizacyjną². Podejmowane odgórnie wysiłki oraz przeobrażenia zachodzące oddolnie wpisują się w trwającą od przeszło dwu stuleci wielką transformację, która wkracza obecnie w fazę kolejnego, tym razem gwałtownego, przyspieszenia. Widoczne jest ono przede wszystkim w sferze technologicznej, ekonomicznej i ideologicznej tzw. nowego światowego ładu, koordynującego w pewnym stopniu łądy krajowe³. Jednym z celów podejmowanych badań jest rozgraniczenie tego, co w nowych planach, programach i projektach światowych i krajowych jest zgodnie i powszechnie deklarowane od tego, co przy ich okazji jest faktycznie realizowane. Oficjalne przedsięwzięcia i trendy zaliczane do Wielkiego Resetu nastawione są w warstwie ekonomicznej na upowszechnienie kapitału do korzystania, w warstwie ideologicznej – na zapewnienie wszystkim równego dostępu do dobrodziejstw cywilizacji, a w warstwie technologicznej – na przyspieszenie wykorzystania efektów postępu. Mniej oficjalnie ostrzega się natomiast przed uzależnieniem, podporządkowaniem i ograniczeniem ekonomicznym, ideologicznym i technologicznym, tym razem na skalę globalną i totalną⁴.

Problemy badawcze dotyczące Wielkiego Resetu są częścią rzeczywistości, której nie sposób jednoznacznie ująć i ściśle wyrazić, tak z powodu ich zawikłaności i zmienności, jak również ze względu na niewystarczający jeszcze namysł naukowy nad nimi, a nawet brak odpowiedniego aparatu pojęciowego do jego prowadzenia. Za tymi problemami kryją się szerzej rozbudowane definicje, akcentujące różne aspekty strukturalne i funkcjonalne. Zgodnie z tymi definicjami Wielki Reset to:

1. oficjalna agenda Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju, wpisana w liczne dokumenty i realizowana przez działające przy nich organizacje, tj. WHO;
2. kontynuacja raportów Klubu Rzymskiego zmierzająca do spowolnienia światowego wzrostu, a przede wszystkim zmniejszenia populacji ludzi na świecie;
3. program Światowego Forum Ekonomicznego wykorzystania IV rewolucji przemysłowej przede wszystkim w celu wyzyskania potencjału sztucznej inteligencji do automatyzacji i robotyzacji;
4. zamysł wykorzystania pandemii koronawirusa do wprowadzenia globalnego systemu identyfikacji cyfrowej, obejmującej utworzenie centralnego rejestru ludzi i nadania każdemu z nich unikalnego identyfikatora;
5. działania organizacji regionalnych, takich jak Unia Europejska, obliczone na pogarszanie warunków rozwoju ekonomicznego pod różnymi pretekstami, przede wszystkim przeciwdziałania zmianom klimatu;
6. medialna mistyfikacja epatująca światową opinię publiczną zagrożeniami rzeczywistymi, ale wyolbrzymianymi oraz pozorowanymi, czyli nieznapadającymi potwierdzenia w faktach;
7. propagandowa manipulacja rządowa i pozarządowa służąca ukryciu rzeczywistych przyczyn problemów i ostatecznych skutków przeciwdziałania problemom wyimaginowanym;

¹ K.Schwab, T.Malleret, *COVID-19: The Great Reset*, Forum Publishing, Geneva 2020, s. 8.

² Por. W. Middelkoop, *Wielki Reset. Walki ze złotem i koniec systemu finansowego*, przeł. J. Lang, Zysk i S-ka, Poznań 2001.

³ Por. J. Gray, *Falszywy świt. Urojenia globalnego kapitalizmu*, przeł. M. Kotowski, Wektory, Wrocław 2014, s. 132.

⁴ Szerzej na ten temat por. W. Łęcki, *Nowy ład globalny*, Archidiecezjalne Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 2016.

8. kolejny etap walki o władzę nad światem i wszystkimi jego zasobami, która rozpoczęła się już trzy stulecia wcześniej wraz z pojawieniem się w XVII w. idei panorthosii (uniwersalnej reformy) zaproponowanej przez Comeniusa;
9. światowa kontynuacja wcześniejszych rewolucji, począwszy od rewolucji francuskiej, przez bolszewicką w Rosji, kulturową w Chinach, obyczajową w Ameryce, aż po globalną rewolucję cyfrową;
10. aspekt trzeciej wojny światowej, tym razem samozwańcych elit pretendujących do globalnej dominacji, zwodzących masy, które traktowane są jak niewolnicy;
11. kontrolowany – wywoływany, wzmacniany i regulowany kryzys finansowy, umożliwiający wprowadzenie globalnego systemu waluty cyfrowej oraz gwarantowanego dochodu bezwarunkowego;
12. spiszek w celu przejścia kontroli nad światem zgodnie z Amerykańskimi (palladystycznymi) albo europejskimi (synarchicznymi) wizjami jego zjednoczenia w ramach republiki światowej;
13. przyspieszona i wymuszona przebudowa geopolitycznego porządku światowego – z pierwszoplanową rolą Chin jako dostawcy modelu ustroju opartego na systemie kredytu społecznego;
14. zakulisowy plan i jawny program ustanowienia globalnej architektury rządu politycznego i infrastruktury zarządzania administracyjnego światem;
15. myląca zapowiedź lepszego porządku światowego zbudowanego w drodze postępu technologicznego, dobrobytu ekonomicznego i wyzwolenia ideologicznego;
16. wysoce prawdopodobne dążenie do usankcjonowania globalnego państwa socjalistycznego czy wręcz komunistycznego, w najbardziej totalitarnej formie cybernetycznego socjalizmu lub komunizmu;
17. wirtualna droga do wytworzenia globalnej cywilizacji informacyjnej oraz globalnego społeczeństwa informacyjnego, zredukowanych do globalnych obiektów i procesów informacyjnych;
18. szansa na ustanowienie nowego wielkiego ładu społeczno-ekonomicznego (po okresie paniki, przypadkowości i niepewności) w postaci progresywnego projektu dla świata, przygotowanego przez elity, które doprowadziły do zapaści.

Na użyte w definicjach sformułowania i przyjmowane domniemania wskazują bezpośrednio bądź pośrednio liczne prace naukowe i popularnonaukowe oraz dokumenty urzędowe i doniesienia prasowe, poświęcone wspólnym procesom cywilizacyjnym oraz zjawiskom globalnym, w tym zwłaszcza kształtowaniu nowego porządku światowego oraz tzw. rządu światowego. Oczywiście istnieje wiele więcej wizji porządkowania świata, rządzenia nim i zarządzania jego sprawami, które jednak mają nieco bardziej luźny związek z ideą Wielkiego Resetu i dlatego nie są tu powoływane. Odpowiednio zaś skonstruowana (stosownie do rzeczywistej zawartości zjawiska) oraz skalibrowana (stosownie do rzeczywistej skali zjawiska) jego definicja pozwala na trafniejsze stawianie i rozwiązywanie bardziej szczegółowych problemów badawczych. Przytoczone definicje mają jedynie charakter operacyjny i zostały przyjęte na potrzeby prowadzonych badań. Dopiero bowiem po ukończeniu tych badań możliwe stanie się sformułowanie definicji o bardziej definitywnym charakterze. Stosownie do monograficznego, nie zaś podręcznikowego charakteru studium szereg prostych problemów badawczych pominięto, uwagę skoncentrowano zaś na problemach złożonych począwszy od architektury i infrastruktury globalnej.

W świetle deklaracji WEF, na *Great Reset* składają się takie zapewnienia i wskazania, które jawnie albo półjawnie pociągają będą za sobą negatywne skutki społeczne, polityczne, ekonomiczne i kulturowe. Można je lepiej dostrzec i pełniej zaprezentować w proponowanej tu podwójnej perspektywie: cywilizacyjnej (ponadczasowo-dziejowej) oraz globalnej (aktualnie światowej). W perspektywie cywilizacyjnej Wielki Reset to kolejne gwałtowne przyspieszenie transformacji etycznej metody życia społecznego do metody technicznej, w perspektywie globalnej zaś – to zmasowane i zintegrowane działania w kierunku poszerzenia i pogłębienia kontroli globalnej. W interesie społecznym jest uzyskanie wiedzy o transformacji cywilizacyjnej, w którą wkracza społeczeństwo oraz o globalnej kontroli, jakiej podlega – pod naporem haseł ideologicznych, rozwiązań technicznych oraz koniunktur ekonomicznych, przekazywanych i proponowanych m.in. przez kolejne światowe Fora Ekonomiczne w Davos. Koncepcje przedstawione w roku 2020 przez Klause Schwaba dotyczą kapitalizmu inkluzywnego, tym razem już jawnie korporacyjnego, socjalistycznego i cybernetycznego⁵.

J.J.

⁵

K. Schwab, *Kapitalizm inkluzywny*, przeł. M.Lipa, Onepress, Gliwice 2021, s.181.